

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

Вересень 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічний аналіз

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Паршина Маргарита Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Економічний аналіз» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економічний аналіз» є теоретико-методичні засади та сучасні практичні підходи економічного аналізу з метою набуття навичок управління підприємством для забезпечення ефективної його діяльності в умовах складності та невизначеності зовнішнього середовища.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	15			15
підготовка до контрольних заходів	15			15

виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30			30
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				Залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування умінь та навичок використання економічного аналізу для об'єктивної оцінки господарських ситуацій, сприяння розвитку і поліпшенню діяльності підприємства завдяки формуванню оптимальних управлінських рішень.

Завдання дисципліни: вивчення теоретичних та методологічних засад економічного аналізу; освоєння системи показників для аналізу будь-якої господарської операції чи явища; набуття практичних навичок щодо застосування методів і способів комплексного, дискримінантного аналізу та прогнозування фінансово-господарської діяльності підприємства; обґрунтування об'єктивних висновків та пропозицій за результатами проведених досліджень; набуття практичних навичок в оформленні аналітичних висновків.

Пререквізити дисципліни: «Економічна теорія», «Загальний курс будівництва», «Теорія організації», «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

Постреквізити дисципліни: «Статистика», «Організація виробництва», «Концепції розвитку сучасної економіки», «Економіка підприємства», «Ціноутворення в будівництві» «Конкурентноспроможність підприємства».

Загальні компетентності:

Інтегральна компетентність – здатність до пошуку та вирішення проблем в сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень, аналізу, розробки та впровадження інновацій.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність отримувати сучасні знання з фаху та суміжних сфер.

ЗК9. Здатність до самоаналізу.

ЗК12. Вміння працювати самостійно.

ЗК13. Здатність аналізувати соціально-економічні проблеми суспільства.

Спеціальні компетентності:

СК1. Розуміння концептуальних основ економічної теорії на макро- та мікрорівні, загальної теорії фінансів.

СК2. Розуміння принципів формування та функціонування сучасних фінансових систем.

СК3. Вміння досліджувати стан та тенденції розвитку фінансових систем.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН1. Знати закони соціально-економічного розвитку, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між процесами та елементами різних рівнів соціально-економічних систем.

РН3. Досліджувати особливості функціонування та тенденції розвитку сучасних фінансових систем.

РН18. Проявляти креативність та критичне мислення в професійній діяльності.

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація),
- відео-метод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Становлення та розвиток економічного аналізу					
1. Історичні аспекти становлення та розвитку економічного аналізу.	14	4			10
2. Сутність і значення економічного аналізу.	14	4			10
3. Принципи і види економічного аналізу.	16	6			10
4. Методи і методичні прийоми економічного аналізу.	16	6			10
5. Інформаційне забезпечення економічного аналізу.	16	6			10
6. Оформлення результатів економічного аналізу.	14	4			10
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1, 2	Історичні аспекти становлення та розвитку економічного аналізу.	4
3, 4	Сутність і значення економічного аналізу.	4
5, 6, 7	Принципи і види економічного аналізу.	6
8, 9, 10	Методи і методичні прийоми економічного аналізу.	6
11, 12, 13	Інформаційне забезпечення економічного аналізу.	6
14, 15	Оформлення результатів економічного аналізу.	4

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом практичні заняття не передбачені.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні заняття не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	15
2	підготовка до контрольних заходів	15
3	виконання курсової роботи	
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	30
	Основні етапи розвитку економічного аналізу.	6
	Система показників при вивченні економічних явищ і процесів.	8
	Систематизація і попередня обробка економічної інформації.	8
	Узагальнення та оформлення результатів економічного аналізу.	8
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення занять. Основними методами поточного контролю є усне опитування та перевірка самостійної роботи студента.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль знань студента оцінюється за 100 бальною шкалою залежно від виду навчання:

1) Максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 60 балів:

теоретичне завдання 1 – максимальна оцінка 15 балів, відвідування лекційних занять – максимальна оцінка 15 балів;

теоретичне завдання 2 – максимальна оцінка 30 балів (2 теоретичних завдання по 15 балів);

2) Максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 40 балів:

– захист реферату – максимальна оцінка 20 балів;

– захист презентації на тему: «Аналіз основних економічних показників обраного підприємства». Максимальна оцінка – 20 балів.

Критерії оцінки теоретичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулем
			1 змістовий модуль
1.	Відвідування лекційних занять	1 бал за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 15
2.	Теоретичне завдання 1	Студент повністю розкриває суть теоретичного завдання, показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводить, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу	15
		Відповідь і висновки на теоретичне завдання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних	10-14
		Студент в цілому розкриває суть теоретичного завдання, але не в повному обсязі і з помилками. Правильні висновки робить лише з урахуванням наведених викладачем запитань	5-9
		Студент не розкриває суті теоретичного завдання і допускає грубі помилки при формуванні висновків не тільки при самостійному розгляді завдання, але і з урахуванням наведених викладачем запитань	0
		Разом:	0-30

Теоретичне завдання 2. Відповідь на два теоретичні питання (максимальна кількість 30 балів).

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 15 балів:

– Студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно – 12 -15 балів;

– Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі – 8 - 11 балів;

– Студент стисло розкрив суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з грубими помилками. Правильні висновки по теоретичному питанню студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент відповідає з значними помилками – 4 - 7 балів;

– Студент не розкрив суті теоретичного питання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент не відповідає або відповідає з грубими помилкам – 0 - 3 бали.

Критерії оцінки знань з самостійної роботи

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями
			1 змістовий модуль
1.	Своєчасне надання і захист реферату.	Студент своєчасно і в повному обсязі подає реферат і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	20
		Студент своєчасно, але в стислому обсязі подає реферат і захищає його зміст, не відповідаючи на всі запитання. Допускається незначна затримка, щодо подачі та захисту звіту	11-19
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає реферат, захист якого відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем допоміжних питань. Допускається значна затримка в часі щодо подання реферату для перевірки і захисту	1-10
		Реферат не подано для перевірки та захисту, або реферат і захист виконано з грубими помилками, що не дозволяє позитивно оцінити самостійну роботу студента	0
Разом за пунктом 1:			0-20

2.	Своєчасний захист презентації.	Студент своєчасно і в повному обсязі подає презентацію, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	20
		Студент своєчасно, але в стислому обсязі подає презентацію, не відповідаючи на всі запитання. Допускається незначна затримка, щодо подачі презентації	11-19
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає презентацію, обґрунтування змісту якої відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем допоміжних питань. Допускається значна затримка в часі щодо подання презентації	1-10
		Презентацію не подано, або виконано з грубими помилками, що не дозволяє позитивно оцінити самостійну роботу студента	0
		Разом за пунктом 2:	0-20
		Разом:	0-40

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума балів за видами поточного контролю змістового модуля 1.

Порядок зарахування пропущених занять. Пропущені лекції, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві (реферат або презентація за темами занять, за вибором студента) згідно з графіком консультацій.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навч. посіб. 5-те вид., випр. і доп. К.: Знання, 2006. 261 с.
2. Економічний аналіз: навч. посібн. за ред. Ф. Бутинця. Житомир: Рута, 2003. 680 с.
3. Економічний аналіз: навч. посіб. за ред. М. Чумаченко. К.: КНЕУ, 2003. 556 с.
4. Економічний аналіз: навчальний посібн. Є. П. Кожанова, І. П. Отенко, Т. М. Серікова та ін. 3-є вид., допрац. і доп. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. 344 с.
5. Мних Є. В. Економічний аналіз: підручник для студ. вищ. навч. закладів. 2-ге вид., перероб. та доп. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 465 с.
6. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу: навч. посібн. для студ. вищ. навч. закладів. К.: ЦУЛ, 2008. 429 с.
7. Пястолов С.М. Экономический анализ деятельности предприятия: учебн. пособ. М.: Академический Проспект, 2002. 572 с.
8. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібн. 3-те вид., випр. і доп. К.: Знання, 2007. 668 с.
9. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислових підприємств. Львів: ЛБІ НБУ, 2000.

10. Шило В.П., Верхоглядова Н.І., Ільїна С.Б., Темченко А.Г., Брадул О.М. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 240 с.

Допоміжна

1. Андреева Г. І. Економічний аналіз: Навч.-метод, посіб. К: Знання, 2008. 263 с.
2. Гудзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: Навч. посібник. К.: Кондор, 2004. 180 с.
3. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченко. 2-е вид., доп. і перер. К.: КНЕУ, 2003. 556 с.
4. Івахненко В. М., Горбатюк М. І. Курс економічного аналізу: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Вид. 3-тє, без змін. К.: КНЕУ, 2006. 302 с.
5. Кондрацька Е. І., Білик М. С., Загородній А. Е. Економічний аналіз: Теорія і практика: Підручник. За ред. проф. А. Г. Загороднього. Вид. 2-е, перероб. і доп. Львів: «Магнолія 2006», 2007. 440 с.
6. Костенко Т. Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навч. посібник. К: Центр навчальної літератури, 2005. 400 с.
7. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. К: Вища школа, 2003. 278 с.
8. Нестеренко Ж. К., Череп А. В. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: Навч. посібник. К: Центр навчальної літератури, 2005. 122 с.
9. Фінансово-економічний аналіз: Підручник . Буряк П. Ю., Римар М. В., Бець М. Т. Під заг. ред. П. Ю.Буряка, М. В. Римара. К : ВД «Професіонал», 2004. 528 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавча база України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>
3. Мінрегіон України <http://www.minregion.gov.ua/>
4. Центр інновацій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids>

Розробник _____ (М. Ю. Паршина)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Г. В. Ползікова)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва
Протокол від «12» вересня 2019 року № 2